

ДОПОМОЖІМ УКРАЇНЦЯМ В КОЛИШНІЙ ЮГОСЛАВІЇ!

Жорстока міжнародна війна у колишній Югославії нанесла катастрофічні шкоди тамтешньому населенню. В числі тих, що постраждали знаходяться тисячі українських поселенців, які проживають у Сербії, Хорватії і Боснії. Незлічені людські жертви наших людей, які були або вбитими, або запропорені в нужденні табори для втічаків.

Тісні господарства дощенту знищені. Церкви, школи і культурно-освітні надбання зруйновані. А наші молоді хлопці, насильно заборони від військ, гинуть на воєнних побовищах за чужі інтереси. Зрозуміло, що за них повинні б заступитись відповідні чинники Уряду України і допомогти їм пережити ці важкі часи новітнього геноциду. Та покищо конкретних заходів у цьому напрямі не зроблено, а трагічні події щодня приносять все нові жертви, нові матеріальні й духовні знищення для тамтешніх українських поселенців.

Українська спільнота в ЗСА та інших країнах нашої діаспори, не може бути до цих подій байдужою. Наші християнські і національні обов'язки наказують нам подати їм нашу братню руку з негайною для них всебічною допомогою. Особливо необхідною є висилка їм потрібних медикаментів, теплої одежі і харчових продуктів, які треба буде закупити тут, або у країнах Західної Європи.

Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) постановила зайнятися цією так важливою допомогою акцією, але до цього є потрібні відповідні матеріальні засоби, якими мусить забезпечити українська спільнота. Ця справа є нагла й невідкладна. До неї нам треба взятись негайно, бо наближається зимовий сезон і в тих убогих людських житлах є наразі на трагічні наслідки. Тому треба нам вжити потрібних заходів щоб зберегти українських поселенців в колишній Югославії від їх послідовного фізичного знищення.

Екзекутива ЗУАДК

Грошові пожертви, які можна віднайти від податку, просимо вислати на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, 1319 West Lindley Ave., Philadelphia, PA. 19141; на чеку зазначити: Ukrainians in FRM, Yugoslavia.

Рух вітає народ ЗСА з обранням нового президента

Київ (УНІАР). — Співголова Народного Руху України В'ячеслав Чорновіл, очікуючи підсумків президентських виборів в ЗСА, повідомив, що НРУ вітає народ ЗСА з обранням нового президента.

Українська громада в ЗСА завжди жваво тяжила до республіканства і це співпадає з позицією Руху — центристської політичної організації, якій близькі принципи демократизму і республіканства. Однак становище зайняв Джордж Буш в Республіканській партії в період встановлення незалежності держави України була не зовсім сприятливою для України.

Хоча, як зазначив В. Чорновіл, ідеологічно ближчим видається нам принцип республіканства. Однак це не заважає Рухові співпрацювати як з демократами, так і з республіканцями.

С. Савчук — диригент відродженої „Думки“

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О.К.). — Де тільки знайдеш статті чи рецензії на виступи відродженої хорової капели „Думка“, в українській мові, чи французькій і еспанській — завжди на першому плані виступає прізвище теперішнього диригента Євгена Савчука, що провадить цією професійною капеллю вже від 1984 року. Хоча вісім років провадити такою вишкоченою хоровою одиницею як „Думка“, це не довго, але на ці роки припало повне відродження капели, що вдалося С. Савчукові і-за його вишкоченої музичної культури та захоплення духовною музикою, якої доведене в Україні не можна було виконувати. Саме ця духовна музика творів українських композиторів, які є чужих, це той репертуар капели, який викликає незвичайно прихильні відгуки на Заході, конкретно у Франції та Еспанії, де „Думка“ останньо виступала. Французька преса з великою похвалою і пошаною пише про капелю, а особливо про її диригента, який змінив в короткому часі відмінні емоції своїх хористів, які і місцевих співаків і музик в одну величезність, що по-мистецьки віддавала духовні твори світової слави композито-

С. Савчук

рів як Діжарго Россіні, чи Службу Божу Баха, а при тому і ряд українських творів з церковного репертуару. Французька преса пише про професіоналізм так капели „Думка“, як і диригента, який з таким хитрим диригентом 200 хористів. Але С. Савчук суміш захоплення публіку так українською народною та обрядовою музикою і нагло пресе пригадала собі, що вперше хор „Думка“ співав у Франції ще в 1929 році та порівняв цей виступ до теперішніх, підкреслюючи добрі традиції і теперішній професіоналізм диригента та хору. Деякі журнали подають

В ТЕРНОПІЛЬЩИНІ ВШАНУВАЛИ СІЧОВИХ СТРИЛЬЦІВ

Тернопіль (УНІАР). — В Тернопільській уряді сіл та містечок вшановано пам'ять січових стрільців у зв'язку із 74-ю річницею Листопадового Зриву.

І так в Новому Селі відбулося урочисте перепохоплення останків українських воїнів. Перепохопено 16 трун, які були знайдені після односторонніх розкопів. У перепохопенні брали участь представники районної адміністрації і Районової Ради, члени Української Християнсько-Демократичної Партії, Руху, Сілки Полтав'янина, разом 20,000 осіб. Панахида відправилась священник УГКЦ і УПЦ Київського Патріархату.

На місці захоронення збудовано каплицю, а навколо могли викопано стовпи, на яких написано імена воїнів. В Заліщиках відправлено на швентарі Панахиду на могилі січових стрільців. Панахиду відправив о. Василь Погорельський УГКЦ. По закінченні відбулося зібрання, присвячене 74-й річниці ЗУНР.

В Бучачі відбулося перепохоплення останків січових стрільців. Панахиду відправив о. УГКЦ Павло Васирик. Потім відбулося свято-реквієм, на якому виступав представник Президента Тернопільської Обл. Роман Гермошівський.

У селі Великі Бірки відбулося посвячення могил січових стрільців священниками УГКЦ.

Україна протестує

Вашингтон. — Україна висловила рішучий протест проти постанови останньої сесії комітету з питань внесків при Організації Об'єднаних Націй, яка рекомендувала наступного року збільшити внесок у бюджет ООН у півтора рази.

На сесії комітету, де були представлені досвідчені спеціалісти, постійний представник України до ООН Віктор Батюк сказав, що допущено ряд грубих помилок, неточностей і відхилень від існуючої методології, які важко пояснити. В результаті комітет рекомендував підвищити внесок України відразу на 69 пунктів.

Українська делегація звернулася до членів комітету з проханням направити юридичному радникові при ООН дані про правову оцінку і глумачення вищезгаданих рекомендацій, зокрема тих, де Україну розглядається як нового члена ООН, до якого не застосовуються принципи скали обмежень.

Фолктеатр О. Стахів

Нью Йорк. — Фолктеатр Нью Йорку з великою театралізованою програмою, присвяченою 50-літтю УПА, виступив в залі Українського Народного Дому, 140-142 Дрюа авеню в Нью Йорку, у неділю, 8-го листопада. Початок о год. 2:30 по полудні.

Наступні виступи фолктеатру О. Стахів відбудуться: у суботу, 14-го листопада — в Нью Гейвен (зали церкви св. Михайла, 569

В Сиракузах відзначать 50-ліття УПА

Сиракузи, Н.Й. — Відділ УККА при співпраці орга-

нізації та товариств міста Сиракузи, Н.Й., влаштують у 30-ліття УПА свято-ю в академію, яка відбудуться в неділю, 15-го листопада, о год. 4-й по полудні в залі Українського Народного Дому. Доповідь виголосить колишній воїн УПА, гість з України Ілля Обершун. У мистецькій частині виступатимуть: хор „Сурма“, квінтет юнаків Остеруду СУМ під диригентурою Ореста Гринця, декламує Панахиду за полягалих воїнів. Панахиду за полягалих воїнів. Панахиду за полягалих воїнів. Панахиду за полягалих воїнів.

Комітет очолили: Карпаченко Павло, голова Відділу УККА, голова, о. диакон д-р Мирон Ткач, голова 39-го Відділу УНСОУ „Українська Січ“, заступник голови.

Любов до співу привела його до Чернівецької Музичної Школи. Він хотів вступити на вокальний відділ, але такого не було, тому пішов на хормейстерський. І там вже тоді займався і співом, і хором диригентуванням. Маючи добрих учителів хорового диригентування він захопився ним, але не залишив співу і ним допомагав сур'яз, де тікав вважався. Через деякий час став солістом популярного в Чернівцях жіночого вокального ансамблю „Марічка“, що ним керував відомий композитор Степан

ХІІ З'їзд ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ

Савт Бавид Брук, Н.Дж. — Тут від'їждять до неділі, 13-15-го листопада, в Домі Української Культури проходивший ХІІ З'їзд Об'єднання Українських Православних Сестрицтв в ЗСА. У суботу, 14-го листопада, о год. 7-й вечора розпочнеться бенкет з мистецькою програмою, присвяченій першій річниці проголошення незалежності України. Вступ на бенкет — 25 дол. від осіб.

Світ реагує на президентські вибори у ЗСА

Лондон. — Повеність у збереженні відносин „тісного партнерства“ між Лондоном і Вашингтоном при новому президенті ЗСА Биллі Клінтоні висловив прем'єр-міністр Великої Британії Джон Мейджор.

В опублікованій заяві він повідомив, що надіслав Б. Клінтону поздравлення з приводу перемоги у президентських виборах.

„Я також повеність, — сказав в заяві, — що основні принципи зовнішньої і оборонної політики ЗСА залишаться незмінними“.

Дж. Мейджор повідомив, що надіслав також послання з подякою Джорджу Бушу, який був „видатним лідером західного світу“.

Президент Франції Франсуа Миттеран надіслав Б. Клінтону послання, в якому поздравляв його з обранням на пост президента ЗСА і побажав успіхів у виконанні завдань, що стоять перед ним, у справі забезпечення провітання американо-російських відносин.

„Я переконаний, що під владою керівництвом друга, яка зв'язує наші країни, встановить більш як двоєстронній, що більше збагачує і продовжує сприяти торжеству прогресу, справедливості і миру на планеті“, — сказав у посланні голови французької держави.

Уряд Японії, завівав прем'єр-міністр Кітти Міязава, не очікує будь-яких істотних змін у політиці ЗСА стосовно до Токио, поновило пресове агентство Кіо до Цусіми. Голова кабінету міністрів підкреслив свій намір провести зустріч на вершинах з новим президен-

том ЗСА після вступу Б. Клінтона в Білий Дім 20-го січня 1993 року.

У поздравчій телеграмі на ім'я Б. Клінтона японський прем'єр висловив надію на спільну діяльність для досягнення спільної мети — будівництва процвітального світу без війни.

Президент Росії Борис Єльцин надіслав поздравлення Б. Клінтону у зв'язку з його перемогою і висловив надію на те, що під його керівництвом американська Адміністрація буде ще плодотворніше співпрацювати з Росією.

Російські законодавці повідомили про „поларунок“ для майбутнього президента — російський парламент ратифікував договір про стратегічне озброєння. Договір був підписаний у Москві в липні минулого року.

Уряд Німеччини висловив надію, що Биллі Клінтон „продовжить курс на дальший розвиток добрих і успішних відносин між Німеччиною і З'єднаними Штатами“. Високо оцінюють зусилля Джорджа Буша в справі зміцнення німечко-американських відносин, досягнення німечкої єдності, сказав у привітаннях, Бонн зробить все, щоб підтримати перемогу Клінтона в відносинах між двома країнами продовжувати поглиблювати.

Ізраїль вітає перемогу Биллі Клінтона у виборах. „Ізраїль поздравляв вас з перемогою, — говорить у телеграмі прем'єр-міністра Іцхака Рабіна, — Ми переконані, що особливі відносини між нашими народами і будуть такими ж тісними і будуть поглиблюватися в ім'я миру“.

У СВІТІ

В ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКІЙ провінції Наталь продовжують криваві сутички між збройсами з руху Інката і прихильниками Африканського національного конгресу. У вівторок, 3-го листопада, озброєні злочинці напали на приміський селище, в якому люди йшли до місця праці. Вбито семеро осіб, багатьох поранено. В останні дні збройні конфлікти перекривали на Йоганнесбург. Уряд увів сюди додаткові поліцейські сили і армійські формування.

ДЕЯКІ ЧЛЕНИ СПЕЦІАЛЬНОЇ комісії польського парламенту, яка розстежує причини і обставини заповзнення в Польщі в 1981 році воєнного стану, виступили з вимогою засудити Войцеха Ярузельського, тодішнього польського керівника, до смертної кари. „Я був воююм в роки Другої світової війни, і смертю він мене не злякає“, — сказав на в. В. Ярузельський. Він знову повторив, що введення воєнного стану було „найменшим злом“, бо саме воно унеможливило окупацію Польщі совєтськими танками. Опитування свідчать, що більш ніж половина поляків схвалює вчинок В. Ярузельського, і тільки 15 відсотків вважають його рішенням зрадком.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ООН Бутрос Бутрос-Галі приймає рішення післати в Нагорний Карабах свого представника Омара Галіма. Його місія полягатиме у випрацюванні проєкту рішення щодо того, якому має бути роля ООН у врегулюванні карабахського конфлікту.

ІРАНСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ виступив з протестом проти турецької воєнної присутності в Північному Іраку. Іранське інформаційне агентство ІРНА повідомило, що турецькі війська зашли на 40 кілометрів углиб іранської території, застосовуючи танки і артилерію проти тих, кого Анкара називає „терористами“. Іранський парламент вимагає від турецького уряду негайно припинити всі воєнні операції в Північному Іраку і відвести війська до міжнародного кордону.

В СЕРЕДУ, 4-ГО ЛИСТОПАДА, фінський парламент проголосив проти будівництва п'ятої в країні атомової електростанції. Причиною відмови були не протести з боку захисників довкілля, а тільки економічний спад і різке зменшення споживання електроенергії. За останніх півроку кількість банкрутств збільшилася на 12 відсотків, безробіття досягло 16,3 відсотка. Уряд скорочує соціальні програми, зокрема в ділянці охорони здоров'я і освіти. Тепер у Фінляндії діють чотири ядерні реактори, які виробляють 30 відсотків енергії країни.

У СЕРЕДУ, 4-ГО ЛИСТОПАДА, згинув останній звір в зоологічному парку боснійської столиці — бурий ведмідь. „Ми дали йому трохи хліба і одне абруко, але він уже не мав сили „гсти“, — сказав службовець зоопарку. Трупи звіра ввезли в місто, тігир, леопард, вовк, жоріт, лежать у клітках, оскільки зоопарк знаходиться в зоні постійної стрільниці між сербами і слов'янами-мусульманами.

ДОРОГА УКРАЇНИ ДО ДЕМОКРАТІЇ ВІЯВЛЯЄТЬСЯ ТЯЖКОЮ

Київ. — Сердж Шеманін, кореспондент газети „Нью Йорк Таймс“, помістив у числі з 6-го листопада довшу, майже односторонню, дещо коментовану інформацію про ситуацію в Україні, інструюючи її двома фотознімками — учасників середньої школи ч. 117 в Києві з українською мовою викладання і шатерним містечком на площі Перемоги, тобто протестуючих студентів, які домагаються виходу України з СНД і розписання позачергових виборів до Верховної Ради.

Очевидно, Шеманін ставить наголос в першу чергу на економіку і каже, що „романтику державності можна втримати, якщо економіка у поганому стані“.

Країна потопав у синожових прапорах, прикрашена національною символікою, шкільна дівторка почала вивчати правдиву історію України, починаючи з першої класи, але економіка України, як також інші колишні республіки ССРСР, поштовхана. Ціни вийшли в порівнянні з цінами навіть в Росії, швидкими темпами росте інфляція, відчувається систематичний спад продукції різних товарів, брак нафти, зокрема бензину і олійних виробів, внутрішнє і зовнішнє заборговання зростає. Без оліви, газу, дерева та інших товарів-сировини і готового продукту, Україна мусить боротися з господарськими труднощами. Вона бореться з економічними труднощами, може більшими, як інші республіки, але там немає жодних внутрішніх чи національних конфліктів і панує політична стабільність. Ніхто не оспорожує основної політики — будівництва і закріплення державності, спертій на демократичні основи. Прав да є і такі, які кажуть харчі перше, а тоді праця, але їх є значно менше.

Шеманін згадує у своїй, мабуть написаній статті, яка досі появилася на сторінках „Нью Йорк Таймсу“ про позитивні й негативні, про українськомовні і російськомовні громадян України, про труднощі в Донецьку й індустріальній закінчує словами прем'єра Л. Кучми, що „час лізюнізму мав закінчитись“, треба закочувати рукави і будувати державу, сперті на демократичні принципи і сильну економіку.

Новоназначений прем'єр-міністр Кабінету України Леонід Кучма колишній директор цілого ряду заводів виробу тактичних ракет в Дніпропетровському, як тепер переставився в більшості на цивільну продукцію і почали випускати трактори для індустрії і сільського господарства, на інші речі заявив недавно, що все, що він пропонує тепер зробити це „розв'язати“ зачароване коло застою в економіці, який помітний досвідно на кожному відтинку.

Ніхто, ani Президент України Леонід Кучма, ani парламентарна більшість, ani 40 млі. осіб, які зараховують себе до української національності, не квестують державності. Україна велика територія, її часто порівнюють до Фран-

ції, багата уроджайною землею, природними сировинами, індустріалізована, вона може продукувати одні чверть всієї продукції колишнього Совєтського Союзу, тепер стала незалежною державою. Але чимало осіб погоджують з думкою, що колишню романтику державності сильно підірвали економічна безглядна реальність.

Позначі ці безглядності сті можна побачити вєдую, — пише далі Шеманін: на площі Перемоги, де тепер розмістилось шатерне містечко студентів, які ставлять свої вимоги до Уряду, Президенту, Верховній Раді про вихід з СНД, домагаються розписання позачергових парламентських виборів, знесення пам'ятників колишнім совєтським диктаторам, на Хрещатику, головному бульварі столиці України Києва, де продовжується державна і „чорна“ торгівля купонами, карбованцями і закордонною твердою валютою, і де одні купони можна вимінити за шість карбованців та на інших місцях Києва. Немає багато позитивних показників, які вказували б на швидкі зміни. Дехто покладає багато надії на нового прем'єр-міністра Кабінету Міністрів України Л. Кучму, який пробіє поправити ситуацію і закликати громадян України до дисципліни, співпраці і єдності.

С. Шеманін підкреслює, що Україна є унікальною державою. Вона бореться з економічними труднощами, може більшими, як інші республіки, але там немає жодних внутрішніх чи національних конфліктів і панує політична стабільність. Ніхто не оспорожує основної політики — будівництва і закріплення державності, спертій на демократичні основи. Прав да є і такі, які кажуть харчі перше, а тоді праця, але їх є значно менше.

В АМЕРИЦІ

РЕАГУЮЧИ НА НОВИЙ російсько-український договір, Уряд З'єднаних Штатів Америки, а також Центральна розвідувча агенція (СІА-ЕВ) пошквалив чому Росія ще дотепер вдержує на „острові свободи“ за дозволом кубинського диктатора Фідела Кастро софистичну електроніку апаратури для підслухування на території ЗСА, Куба і Росія, підписуючи новий договір про співпрацю, курсування літаків і кораблів, торгівлі тощо, погодились, що потужна підслуховна станція, заінстальована на Кубі ще за владування Нікіти Хрущова, повинна залишитися і її далі обслуговуватимуть російські спеціалісти з допомогою кубинців. Ця станція, кажуть високі урядники СІА-ЕВ, є єдиною з найбільших і найпотужніших станцій у західній гемісфері і Вашингтон планував поставити вимогу про припинення її функціонування. Тепер, коли у Вашингтоні буде поставлена на денний порядок демократичного керівництва.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Рональд Реген опублікував заяву, у якій він поздравляв Биллі Клінтона з перемогою у президентських виборах і похвалив теперішнього президента Джорджа Буша за його вірну і кваліфіковану службу для держави. Це офіційно. Приватно, — кажуть політичні спостерігачі, — Реген не був задоволений ani президентською кампанією обидвох кандидатів, ani, очевидно, вислвдм. Він і колишня Перша леді Ненсі звернули увагу на помилки пороблені у процесі кампанії Дж. Бушем, які спричинились до його упадку. Близькі до Регена особи, які не бажали бути названими, заявили, що Реген обвинувачував Буша в його найбільшій співробітничі, які відповідали за стратегічні кампанії, що воли, немова намісче працювали проти республіканського кандидата. Однак ніхто з них не був переконаний, що Реген міг повернути процес виборів в іншу сторону.

СВобода **СВобода**
Українська Свобода

FOUNDED 1993

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda, (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

UNA, (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс).

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, за 3 місяці — \$12.00

Ділячка для УНС: \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не muszą відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправити і скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, добувши задресовану конверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Військо Росії у чужих країнах

Відомо, що швидко після Потсдамського договору, який у 1945 році закінчив Другу світову війну, переможні країни Заходу побачили, що їхній російський союзник насправді із своєю могутньою збройною силою, що її вони самі помогли збудувати, є їхнім ворогом. Кремльські достойники не скривали політичного гасла "Ми вас угробимо", що виявилось у стратегічному плані походу Червоної армії до Атлантики.

Щоб не допустити до такої катастрофи — в 1949 році створено оборонний Атлантийський союз демократичних держав європейської Заходу плюс Америка і Канада (НАТО). У протипагу до НАТО Москва створила Варшавський пакт — СССР плюс шість його сателітних держав. У всіх цих шістьох країнах встановлено сильні советські військові з'єднання з подвійною ціллю: пильнувати, щоб дана країна не збунтувалася і 2) щоб мати найдали на захід висунути свої війська, наближаючи до Атлантики. Це була епоха холодної війни. Вона тривала до 1991 року, коли Варшавський пакт автоматично розлетівся, бо всі шість сателітних держав усамостворилися. Однак російські війська в усіх цих країнах залишилися. Скіпши докладно подивіться — ніколи не проголошено, але це була одомілююча армія. Поступово, внаслідок рішучих вимог усамостворених учораших сателітних держав — відкидання війська з Мадящини і Чехо-Словаччини. 28-го жовтня 1992 року відкинуто з Польщі решту "бойових" російських частин: вони відплили транспортним кораблем з польського порту Свіноуйське із ще цогли над бараками у цій пристані стягнули російський прапор.

Але 6,000 "не бойових" російських воєнків ще залишилися у Польщі — офіційно "для облегшення переїзду до Росії воєнків із колишньої Східної Німеччини". Невдачею це ще була 300,000-на російська армія. Німецький канцлер Гельмут Коль раз-у-раз наполягав, щоб Москва відкликнула цю армію, бо це страшний матеріальний тягар для Німеччини. Були вістки, що Борис Єльцин має клопіт з отрим російським військом у Німеччині, бо це складна проблема: де їх примістити, чи демобілізувати і побилизати на 300,000 число безробітних. До того — ті воєнки не хочуть вертатися. Можна їх зрозуміти: у Росії економічна криза, погана політична атмосфера, а різноманітні воєнки цієї російської армії у Німеччині привикли вже до впорядкованих культурних відносин до тамосьнього харчу, вигідного життя з мінімальними військовими правами.

В Литві ще далі є російські військові частини і всякі просяби забрати їх — не допомагають. Зберігання у чужих країнах війська — це прелегане свідчення для державної верхівки Росії. Щоб дістати від Горбачова формальний дозвіл на з'єднання двох частин поділеної Німеччини — канцлер Гельмут Коль заплатив ближче не подану велетенську суму у твердій валюті — "для будови приміщення цих російських воєнків у Німеччині". Росія має величезні терени, має дерево і все інше потрібне для побудови великих касарень, бараків чи мешкальних домів. Нехтування цього і залишення сотень тисяч своїх воєнків на карку чужих країн — це винайтовий у новітній історії факт.

Можна уявити собі радість у Польщі, коли вона позбулася непрошеного "гостя". Польки не забули ті частини своєї історії, коли за царату перепазли їх батьківщину на "Прийсланський край" (як Україну на "Малоросію"), і не могли забути, як підступом і силою накинено їм після Альтинського договору у 1945 році комуністичний режим. Не забули і Катинської масакри. Це все нині належить до історії. Існує ще з часів шляхетської Польщі польська приказка: "Мудрий поляк після шкоди". Та шкода таки навчила поляків цієї мудрості, що від 1980 років прийшла радикальна зміна настанови супроти Сходу Європи. Конкретно — вона проявилася в історичному акті, що Польща була першою країною, яка визнала державну незалежність України.

БЕС КРАЇНСЬКОЇ МОВИ КНИЖКИ
— НЕ ЗУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

(м. 6) В "Літературній Україні" 15-го жовтня появилася стаття депутата Верховної Ради України Михайла Косіва, в якій автор, передавши повний текст Звернення Спілки Українців Боснії про переслідування сербами українців на терени колишньої Югославії, закликає Уряд України заступитися за нашими потерпілими земляками. Визнує зміст згаданого звернення у цілому, та дещо зіставити Косіва. Ось зміст звернення:

"2-го серпня 1992 року, вночі, біля і-го Голдні, спілка українців у Боснії була атакована. Спокійної ночі жителів міста Присярка, яке не є в зоні фронту, збудив сильний вибух і гуркіт.

Зірвано українську церкву в Присярці!!!

Знищено наш духовний центр, головний і найкращий храм українського народу в Боснії, вдерено в нашу душу і серце. Зруйновано й знищено дощенту те, що із великою жертвенністю і любов'ю будували наші перші біді поселенці своїм нащадкам. Знищено те, чого не знищили ані світова фашистська війна, ані сильний землетрус. Повалено те, що із гордістю відповідала друга, третя і четверта генерації нашої діаспори.

Приймала ця церква силу прочан нашого краю і достойників цілого світу на відзначення 1000-ліття Хрищення Русів-Україн.

Вікові мрії і прагнення українського народу були і державної незалежності знайшли в ХІХ столітті своїх подвизників у таких геніальних постатях як Тарас Шевченко, Іван Франко, Лесь Українка та цілому ряді інших письменників і діячів. Серед них Франко вирізняється не тільки ідеалістичним, але й практичним підходом до ідеї самостійності України, виявляючи всі необхідні прикмети доброго політика — повну відвідність справи, пошук відповідальності, розумний осуд, скору орієнтацію, хист передбачування, почуття реалізму тощо.

Думки про волю і національну самостійність висловлював Франко вже від 1890 років у поемах "Розвивається, високий дубе", "Каменярі", "Не пора" та інших. Побудивши впливів М. Драгоманова з його соціалізмом та радикалізмом, він в 1890 роках дійшов на тверді національно-демократичні позиції. Франко стає одним з основоположників Української Національно-Демократичної Партії і розвиває ідею соборної, демократичної української держави "від Кубані аж до Сяну річки", з вірою, що український народ "поламає пазу віковий" і стане господарем своєї землі.

Проте, як реаліст, Франко бачив, що шлях до цієї мети — далекий і тяжкий. У Галичині народні маси, подвійно поневолені (Авст-

ЗЛОЧИН СЕРБСЬКИХ ПАРТИЗАНІВ

Біля цієї церкви святкували ми томо два роки 100-ліття поселення на цій просторі. А тепер, на страшні мішанині порожнюваної церкви, бляхи, дерева, скла, без слів — де коностає, престіл, вартісні документи, книги, ризи — стоїть між залаками і запаланими парохіями омилий парох і протіерей, декан на цілу Боснію, о. Петро Овад. Блукають на руїні в запорожених чоботах монахи-насиляники, намагачись відшукати кивот і зоранчильницю із св. Тайнами, із котрої щі століття черпали силу наші просторах і пербороти злидні. Із кожного тривохоного лиця запаланих очей виходить запитання: "Чому не нам зроблено?.. Чому нас ламають?"

Наше життя проходить у тривозі, наші сили вичерпують. Як вжити і прогудувати родину? Що буде з нами завтра?

А тепер, після цієї події, із цілою силою насувається питання: "Чи є кому захистити цю горстку українського народу?"

Присмою нашу матір-Україну і всю діаспору українського народу: робити щось з нами і для нас!"

Передавши зміст звернення, М. Косів коментує далі: "Те, що в боснійському мст текчу Присярці злочин-

но зірвано вибухівкою українську святиню — окрасу нашої духовності — не може на спокійно пережити, бо це образа гідності усієї української нації. І це, як писав Шевченко, "роблять людям люде?" Слов'яни слов'янам? Християни християнам?"

Косів пише далі: "Наші стосунки з Балканами струмують переважно світлом братання. Вчені спостерігають тісні зв'язки між сербами й українцями на рівні найдавніших археологічних культур. У часи Київської Русі вони були приязними і спільні зусилля у розвитку писемної літератури, переклади з грецької і церковно-слов'янської мов, здійснені для сербів представниками українського роду. Пізніше — участь сербів у козацькому війську, спільні військові походи, серби — полковники на Запоріжжя, й в Україні (Іван Юрійович, Іван Федорович, Война, переславський полковник Родіон Дмитрашків-Райч). А поруч з цим — взаємне зацікавлення друкуваннями виданнями, перекладами, дослідженнями, спеціальні студії у Києво-Могилянській Академії. Вплив Вуко-Караджієвича на діячів "Руської Трійці" (М. Шахмачов, І. Ваглиць, Я. Головацький), переклади "Сербських народних дум і пісень", здійснені

тійні заяви Президента Кравчука та інших українських політиків, що найважливішою їхньою метою є зберегти і втримати незалежність України (Кравчук є радше маніпулятивним, а не творчим типом політика і в даних обставинах виконує своє завдання задовільно, однак, краці є політичні-лідери із високими візіями майбутнього і творчими ідеями. Зразком маніпулятивного політика був, між іншим, австрійський міністер К. Меттерніх (1773—1859) який ставив собі метю збереження Австрійської імперії, але на довшу мету ця політика показала заслабою).

Шлях до здобуття Української держави бачив Франко, і знав, який ботрої, жертвами життя і крові народу ("Не пора", Рутенського) покладання на чужу силу і царську ласку він протеставив працю і віру у власні сили. Бо, "дям усім, як нації, ніщо не приїде заларом, нам від нікого ласки не надійдуть. Тільки те, що здобудемо своєю працею, те буде справді наше надбання".

Тут слід пригадати, що послідниками збройної боротьби за незалежність були всі великі українські провідні постаті — Маженя ("же през шаблю мам права"), Шевченко ("і вражю злою кров'ю волю").

Супроти цього дуже екстремним видаються пос-

тійні заяви Президента Кравчука та інших українських політиків, що найважливішою їхньою метою є зберегти і втримати незалежність України (Кравчук є радше маніпулятивним, а не творчим типом політика і в даних обставинах виконує своє завдання задовільно, однак, краці є політичні-лідери із високими візіями майбутнього і творчими ідеями. Зразком маніпулятивного політика був, між іншим, австрійський міністер К. Меттерніх (1773—1859) який ставив собі метю збереження Австрійської імперії, але на довшу мету ця політика показала заслабою).

Шлях до здобуття Української держави бачив Франко, і знав, який ботрої, жертвами життя і крові народу ("Не пора", Рутенського) покладання на чужу силу і царську ласку він протеставив працю і віру у власні сили. Бо, "дям усім, як нації, ніщо не приїде заларом, нам від нікого ласки не надійдуть. Тільки те, що здобудемо своєю працею, те буде справді наше надбання".

Тут слід пригадати, що послідниками збройної боротьби за незалежність були всі великі українські провідні постаті — Маженя ("же през шаблю мам права"), Шевченко ("і вражю злою кров'ю волю").

Супроти цього дуже екстремним видаються пос-

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про нашу жовту пресу

Коли після закінчення виборчої кампанії в країні нашої поселення ми прийняли вибір нового президента з меншим чи більшим задоволенням, мимовільно зробили в думках підсумки тих останніх кількох тижнів, які так сильно заповнили усі сабобами американської масової інформації, зокрема пресу. Треба признати, що хоч кандидати на різні політичні пости, починаючи від найвищого — посту президента, давали усі можливі і неможливі аргументи проти себе і часом не дуже перебірали в засобах до цього, поважна американська преса була, як це вже прийнято тут, дуже обережна в усіх тих угодах, критиках чи можливих і немисливих скандалах, що її старішали витягнути на денне світло політичні протипити. Розуміється, це торкається лише шатунючої себе преси, чия німа не хоче, щоб її назвали "жовтою", або, як ми кажемо, брукованою, яка пише про всі бруди політичного чи приватного життя осіб, висунутих на провідні становища. Чи американська "жовта преса" дістала таке позане окреслення ще при кінці минулого сторіччя і до сьогодні воно залишилося, як зрозуміло для всіх. Коли це до цього візьмемо, що в 3СА журналісти може понасти до суду за поширення неправдивих і недоказаних вісток — не треба дивуватися, що шануючі себе американські журналісти пишуть відносно обережно, хоч аживають гострого пера, про всі публічні і політичні справи.

Тепер, коли маємо нагоду майже постійно читати нашу нову пресу у Україні та точно слідкувати, як і що пишуть наші товариші пера у власній батьківщині, хочеться так зрозуміти неопорівняння. Ми завжди знаємо, що тепер постійно друкуються репортажі, статті чи інтерв'ю, в яких дуже а дуже го-

спро оскаржуються окремі українських громадян, різні організації, чи політичних провідників або їхні партії. Тут не йдеться про критику — вона потрібна і доказує, що українська преса швидко перейшла до демократизації. Але крім критики справ є критика осіб із приватними і неперевіреними фактами, а це вже українська преса, не завважуючи, може, навіть цього, пила ідіями американської "жовтої преси".

Ми вже привикли до того, що однією з рис характеру нашого народу є із завісттю очорнювати своїх знайомих, друзів чи осіб інших поглядів. На цю тему народна словесність створила не одну приповідку. Це вже потім не в не дуже шкідливо, коли не відбувається публічно. Коли, однак, раз-у-раз читасмо тепер такі очорнення в нашій пресі про того чи іншого громадянина, що є загальновідомим, то стає трохи соромно.

Бо чому саме в цій спосіб українська преса має починати свою нову демократизацію? Чому не в краді? Розуміється, до такого стану появилися преси ми з ідеологічними причинами, як зрозуміло для всіх. Коли це до цього візьмемо, що в 3СА журналісти може понасти до суду за поширення неправдивих і недоказаних вісток — не треба дивуватися, що шануючі себе американські журналісти пишуть відносно обережно, хоч аживають гострого пера, про всі публічні і політичні справи.

Тепер, коли маємо нагоду майже постійно читати нашу нову пресу у Україні та точно слідкувати, як і що пишуть наші товариші пера у власній батьківщині, хочеться так зрозуміти неопорівняння. Ми завжди знаємо, що тепер постійно друкуються репортажі, статті чи інтерв'ю, в яких дуже а дуже го-

О-КА

ПРАЦІВНИКИ ФБІ РОЗПОЧАЛИ СЛІДСТВО Каталіни Виллаландо, яка у Департаменті скарбу займає високу позицію, з деякими перерахунами на протязі 12 років. Тепер, як стало відомо, вона передала одній телекомунікаційній компанії казівки, як можна отримати федеральні контракти. У цій компанії, назви якої засекрешено масовою інформацією не зв'язують, згадана уряднича свого часу працювала. У зв'язку з тим, що у цій телекомунікаційній компанії помічається незвичайний ріст приходів, пов'язаних з федеральними контрактами, справою поцікавився генеральна прокуратура США і ФБІ, яке перевело докладний обшук помещання Виллаландо.

Резаючи крадіжками і подорожжю, бажано піднімати із читання деякими загальними висновками. Рік після проголошення незалежності України перелав в життя багато заходів, щоб закрити молоді державу. Багато зроблено в ділянці закордонних справ і шкільництва. Також армія і детунство в загальному підтримує ідею незалежності України. Як відомо, найтяжче проходить справа в ділянці економіки, говорючи більш конкретно, із впровадження гривні і відтягненням України із економічної зони рубля. Як відомо ще за часів Брежнєва тодішній Советський Союз був запровадив систему прямого зв'язку поміж підприємствами і фабриками в Україні та відповідними міністерствами і відомствами в Москві. Завдячуючи директори фабрик, наприклад, в Івано-Франківському координували свою діяльність і діставали за потреби в Москві, а не Києва. Сьогодні в Москві консервантні кола згуртовані довкругу Російської і Касатонова намагачись завернути кошти у своїх назид. Кружляють навіть поголоски, що найбільше критичним для України буде початок листопада. Хочеться ввірити, що у цій політичній грі усі державотворчі сили, що виступили на вірність України, включно із військами колишнього Міністерства Внутрішніх Справ, а тепер СНБ, будуть заступати державні інтереси України.

Іван Голівницький

РІК ПІСЛЯ РОЗПОЛОЖЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

III

Зроблено вже багато конкретного і позитивного, але є і т-ж багато труднощів і перепон. Часто постає враження, що є багато індивідуальних, але не скоординованих ініціатив, та є часті випадки, що як говориться, "права рука не знає, що робить ліва".

Трудиною, які стоять перед Міністерством Освіти можемо хоча б частинно зрозуміти, коли пригадаємо собі, що на протязі 70 років, себто трьох поколінь, панувала в усіх аспектах шкільництва одна дотрирська ленінсько-сталінська ідеологія. В її дусі були писані усі шкільні підручники, виклади на університетах, вишколи кадрів учителів в педагогічних інститутах. Працівники міністерства просто мусіли починати, кажучи, із нічого. Міністерство Освіти є також відповідальне за координацію усіх аспектів науки від дитячих садків до Академії Наук. На ділі, дійсність є такою, що не тільки Академія Наук України має свій незалежний окремий бюджет, але окремі університети створюють свої інститути із окремими бюджетами.

Недавно Президент Леонід Кравчук окремим декретом відкрив університет в Івано-Франківському, медичний університет у Києві та іменував членів нової Академії Педагогічних Наук. Подіумомлення про це подію в "Вісник" Академії Наук України не перало особистого складу нової академії. Як відомо, Університет Києво-Могилянська Академія почав виклади цього осіннього

семестру. На майбутнє заплановано співпрацю із університетами Принстон і Ратгерс у 3СА.

Врешті, кілька завваг про телевізю і пресу України. Україна покищо не має своєї власної сильної станції, котра могла б передавати за кордон політичні новини і програми в різних мовах світу. У висліді, у світ ідуть новини і коментарі про Україну із Москви самозвучимо і промовецькою забарвленням. До повноцінної серії цього року Україна платила вкладку мережі телевізії Росії, хоча програми і політичні новини були вродно настроєні до України. На екранах телевізії Львова і Києва дуже популярна дешева еспанська, "супер-опер", "Маріяна", самозрозуміло, що російською мовою і в російській редакції. Навіть тут російські пропагандисти продумали хитрий спосіб "тонкого" пропаганди. В програмі є представлені два типи жонки — позитивний і негативний. Жінка, яка грає ролю негативного типу, чомусь часто виступає вбрана в синю білозубку і жовту спідничку із великим хрестом на грудях. З Москви також передають в Україну, в вечірніх годинах, дитячі байки і програми, самозрозуміло — російською мовою в безладній технічній обробці.

Не всі впливи, що приходять в Україну із Заходу, можна б назвати позитивними. В кліматі не все добре зрозуміло, "демократії" у Львові на кіноекранах аж кишить від дешевих аморальних фільмів із 3СА, західної Німеччини чи Франції. Однак, щоб бути об'єктивним слід згадати про добру програму телевізії українською мовою "Дніпро", котру можна бачити від 9-го до 10-го години вечора. В додатку до урядових коментарів, "Дніпро" передавало інтерв'ю з рядом відомих постатей українського життя із закордоння.

В Україні є багато часописів і то по відносно дешевій ціні, коли взяти до уваги, що є висока інфляція. В Києві Львова, Івано-Франківського, Калуша чи Коломиї можна

Нью Йорк (О. Кузьмич). — 40-річчя Українського Народного Дому в Нью Йорку можна було справедливо вважати майже родинним святом, бо для всіх українців метрополії Нью Йорк він від давніх років є невід'ємним домом, де зустрічаються, радують і сумують, плачуть і танцюють всі нові і старі українські громадяни. То не дивно, що на 40-річчя від його існування зібралось понад 200 осіб, з яких переважна більшість десятиків і переживали гарні та зворушливі хвилини. Ледве чи хтось зрахував, скільки імпресій різного порядку в його численних залах відбулось, скільки палких слів, гарної музики чи жалюгідних збірних стін цього дому чули за тих довгих сорок років нашого великого поселення в ЗСА.

Здається, що ті, які прийшли, щоб спільно відсвяткувати цю річницю зупинку в постійній активності Народного Дому, це були саме старші громадяни, яких в'язе із тим домом багато спогадів і які справді можуть говорити, що це не лише Народний Дім, — але, що це „наш дім“.

Зібралась отже вона, щоб спільно пригадати собі давні, гарні часи, а промови їм у тому допомогли. Святочну гостину відкрив теперішній голова дирекції НД Роман Данилюк і передав ведення походу головному касиєрові Іванові Винниченко. Після молитви, яку відмовив парох УКЦІ св. Юра Генеральний вікарій о. Патрик Папаш, ЧСВВ, слово зібрав сеніор українських журналістів і громадських діячів ред. Іван Кедирин, який із властивою йому детентністю розповів коротку історію купівлі цього дому, в якій він брав активну участь, як один із членів першого комітету НД. Він

40-річчя „нашого” дому



Учасники святкувань 40-річчя Українського Народного Дому в Нью Йорку. (Світлина ред. Роман Воронович)

вчислив піонерів того задуму і висловив надію, що ті, які прийшли на їхнє місце, і наступні покоління втримають цей осередок українського культурного і громадського життя і нададуть.

У мистецькій частині подвиги виступили оперні співаки України — широку вже відома в нашій громаді Оксана Кровицька і Микола Шопша. Вони відповіли низку популярних пісень і спільний дует із „Запорожжя за Дунаєм” при аккомпанементі Аделіни Кривошеїної.

Чергове слово привітання вголосили постійний представник України до Організації Об'єднаних Націй в Нью Йорку Віктор Батюк — частий почесний гість на українських зібраннях в ЗСА. Він підкреснив, що цей Народний Дім, в якому відбуваються стільки українських імпресій — це осередок українського життя для збереження ідентичності. Він з призначенням висловився про українську громаду Нью Йорку, яка не лише втримала себе із поміччю саме свого дому, але тепер допо-

магає активно до збереження української молоді держави. Саме в мурах цього Народного Дому відбуваються зустрічі із представниками України, тут започаткувалась збірка на закуп амбасад, тут робляться заходи втримати Україну в її державності, що є головним завданням нас усіх.

Палі, ведучий програми І. Винник представив присутніх на залі членів Мисії України при ООН Ю. Шевченка з дружиною, В. Хандогія з дружиною, О. Мошкі з дружиною, Володимира Жолдакова із міністерства закордонних справ, а тоді попросив до слова заступника голови Ради Міністрів Тетяну Красівську, яка саме в ООН заступає справи Криму на генеральній асамблеї. Гостя не знає української мови, однак заступає вірно інтереси молоді української держави і запевняє, що хоч у Криму є серйозні проблеми, Україна зробила все, щоб жити дружно з населенням татарським, яких там зараз живе понад 200,000.

Заступник голови Управи НД Євген Стахів передав коротку історію Народного Дому, розповів про сумний 1982 рік, в якому НДІМ згорів, та про зусилля, які треба було вложити, щоб його відбудувати. Тепер він знову у повній красі і став мостом будови зв'язків з Україною і справжнього поборництва, бо ж його залах відбуваються майже усі зустрічі нашої громади з представниками вільної України. Він також подякував

усім із Управи, яку представляє, що тепер стільки праці вкладає, щоб Народний Дім, як і досі, служив нашої громаді. Окремо подякував Стефані Чорній за виконання декораций, а співакам за мистецьку програму.

Останнім привітання українців, зібраних на цьому походу, були хористи нашої спільноти та усіх місцевих організацій, довголітній підпільник Іван Оберинський, що як член УПА перебував у підпіллі аж до 1991 року, а тепер вперше приїхав до ЗСА відвідати родину.

Молитвою закінчили присутні це вдале святкування — молитвою за дальнє служіння „нашого дому” українській громаді метрополії Нью Йорку.

ЗАБАВА УСО „ТРИЗУБ” У ФІЛЬДЕЛФІЇ

В суботу, 28-го листопада, в залі св. Йосафата при Дістоні і Дітман вулицях на Френкфолді у Філадельфії відбуватиметься велика осіння спортова забавка, яку влаштує УСО „Тризуб”. Столик треба замовляти в Анні Коваль (215) 947-0625 або Слави Голлоуей (215) 671-9418. Управа УСО „Тризуб” запрошує українську громаду, окрема молоді Філадельфії і околиці, на загальну забаву.

ЗГОЛОШЕННЯ ДЕБЮТАНТОК НА БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ

Філадельфія. — У суботу, 30-го жовтня 1993 року, в готелі Бельвію у Філадельфії відбудеться баль інженерів з презентацією дебютанток. Баль влаштує Філадельфійський Відділ Товариства Українських Інженерів Америки. Зголошення дебютанток на цей баль приймає Віра Андрейчик до 30-го листопада 1992 року на число телефону (215) 539-8946.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВЕ У ВАШУ ОСВІЩЕННЮ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028
New York, N.Y. 10276

Є. Савчук...

(Закінчення зі стор. 1)

Сабадаш, якого пісня „Марічка” стала дуже відомою серед усіх українців, на батьківщині в діаспорі. З цим ансамблем Є. Савчук їздив на гастролі по цілій Україні, виступав на телебаченні та по радіо. Але Є. Савчук хотів далі продовжувати науку і вступив до Київської Консерваторії на диригентсько-хоровий факультет і під керівництвом знаменитого учителя Олега Тимошенка закінчив аспірантуру в 1975-77 роках. Зі заложенням власної родини прийшлося працювати в Є. Савчук почав диригувати різними хорами від дитячих до академічних та набирав великої виправи у своєму званні. У віці 22 років, в 1970 році, запропонували Є. Савчукові бути хормейстром державного театру опери, а відтак призначили головним хормейстром і це була його перша професійна праця. Після закінчення консерваторії в 1973 році керівник хору ім. Г. Верьовки запропонував йому місце диригента-хормейстра. Це дало Є. Савчукові велике задоволення і на цьому пості оформився його світогляд і розуміння його завдань як українського диригента. П'ять років працював він у хорі ім. Г. Верьовки, а в 1978 році його призначили мистецьким керівником київської чоловічої хорової капели ім. Реуцького. Тут була вже друга його повноцінна самостійна творча праця, в якій Є. Савчук крім звичайної концертної діяльності на „свій страх і ризик”, як сам каже, почав виводити і церковну музику. Також хор виконував твори ряду сучасних українських композиторів. В 1979 році Є. Савчук дістав почесне звання „зас-

луженого діяча мистецтв”, в консерваторії здобув він ступінь доцента і викладав диригування по сьогоднішній день.

В 1984 році Міністерство Культури України запропонувало Є. Савчукові очолити провідний академічний хор-капелю „Думка”. Для молодого диригента це було незвичайно почесне завдання, адже ж „Думка” має прелеганду історію, бо нею керували найкращі концертмайстри України від Нестора Городовенка починаючи. Тут прийшлося йому працювати, як сам розповідає, дуже багато, майже повністю відновив він склад капели, багато вивчено нового репертуару, зокрема коли йдеться про духовну музику, багато записано на платівки і касети. „Думка” почала відігравати знову сильнішу роль у музичному житті України, почали запрошувати її на виступи до інших країн. Під керівництвом Є. Савчука відбулись вже гастролі у Франції, Іспанії, Німеччині і Польщі. Капеля значно поширила свій репертуар. Є. Савчукові дано почесне звання „народного артиста України”, а відгуки на виступи хору під його проводом ставали щораз кращі. Є. Савчук працює дуже сильно для піднесення музичної культури хору як одиниці, а з тим піднесення музичної культури України, присвячуючи хорові твори своїм неспіваним і невдомим музичним творцям.

Дружина диригента Галина є викладачем музично-педагогічного факультету Київського Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова, також за фахом диригент, а син Андрій вчиться в Київському Музичному Училищі і думає також в „зайнятному” піти слідами батька.

Ділимось сумною вісткою,
що 16-го вересня 1992 р. у Білостоці, Польща, упокоївся у Бозі, на 86-му році життя

бл. п. лікар ветеринарії
ЯКІВ СТЕФАН
БІЛОСТОЦЬКИЙ

кол. довголітній член управи Сокола Батька у Львові.
В глибокому смутку:
брат — ТИМШІШ з родиною
сестра — МАРИЯ ДУРБАК з родиною

T. Bilostocky
96-14 92nd Street
Ozone Park, N.Y. 11416

Згадай мене, Господи, у Царстві Твоєму!

Ділимось сумною вісткою,
що у ранніх годинах, в четвер, 15-го жовтня 1992 р. по короткій недугі відійшов у вічність

наш дорожчий БАТЬКО
бл. п.
ІВАН КУЗБИТ

нар. 1915 р. у селі Бабині, Самбірщина
ПОХОВАНИЙ на українському православному цвинтарі
св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Записи у смутку:
дружина — ОЛЬГУ
дочка —
СПАСКУ з мужем і дітьми
НЕПЮ з мужем і дітьми

В СОРОВОКІЙ ДЕНЬ СМЕРТІ
24-го листопада 1992 р.
відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві Annunciation of the B.V.M.
Underhill Avenue, Flushing, N.Y.

Ділимось сумною вісткою
з рідними, приятелями і знайомими,
що у четвер, 5-го листопада 1992 р. відійшов у вічність
на 73-му році життя

наш дорожчий
МУЖ, БРАТ, ШВАГЕР, СТРИЙКО І ВУЙКО
бл. п.
СТЕПАН КОСТИК

нар. в Деятині, Зах. Україна, матурант Української Академічної Гімназії у Львові 1939 р., довголітній член ОУН, в'язень під час німецької окупації, старшина УПА. Був активним в різних громадських і суспільних організаціях, допомагав у відходженні Української Академічної Гімназії у Львові та підтримував товариство своєї улюбленої Гуцульщини.

ПАРАСТАС відбудеться в неділю, 8-го листопада 1992 р. о год. 9:30 в церкві св. Юра в Нью Йорку, а відтак на українській православній церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПОКОРОНИЙ ВІДПРАВИ починаються у понеділок, 9-го листопада о год. 9-й ранку у похоронному заведенні, а після о год. 9:30 в церкві св. Юра в Нью Йорку, а відтак на українській православній церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Безземним горем набиті:
дружина — НАДІЯ
брат — РОМАН, Астралія
брат — МИХАЙЛО з родиною, Україна
швагер — ВОЛОДИМИР ЗАКЛИНСКИЙ
сестринка — ЛІРІСА ЗАКЛИНСЬКА-ТОМАСЕНКО з мужем ВІНЧЕНКОМ
і дітьми САНДРАТОМ, ОРЕСТОМ, ДЖІНЕЮ та її мужем ПАВЛОМ
сестринка — д-р ОРЕСТ ЗАКЛИНСКИЙ з дружиною КАЄЮ і з дітьми АЛЕКСАНДРОМ і КРИСТИНОЮ та близькі і дальша родина в Америці в Україні

Замість квітів родина просить складати пожертви на: 1) Відродження української академічної гімназії у Львові, 2) на журнал Гуцульщина, 3) на українську католицьку церкву св. Івана Христителя у Гантері, Н. Я.

Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч”
Відділ в Джерзі Сіті, Н. Дж.

ШИРШІ СХОДИНИ
ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ

відбудуться

в суботу, 21-го листопада 1992 р. о год. 6-й веч.
в приміщеннях Українського Народного Дому
при 90-96 Філт Стріт, ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

УПРАВА ВІДДІЛУ

ЧОРНОМОРЦІ
ПЛАСТОВІ КУРІНЬ

запрошує

всіх

на

11-ий МОРСЬКИЙ БАЛЬ

П'ятниця, Thanksgiving Weekend, 27-го листопада 1992 р.,
о год. 9-й веч.

Ramada Hotel, Route 10, East Hanover, N.J.

Вечірній одяг.

У справі замовлення столиків прошу дзвонити до Олега Колодія —
(201) 763-1797

УКРАЇНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ ХОР

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

для відзначення

ПЕРШОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

КОНЦЕРТ - ПРЕМ'ЄРА
Метрополії НЬЮ ЙОРК - НЬЮАРК

відбудеться

у п'ятницю, 4-го грудня 1992 р.
о год. 7:30 веч.

Newark Symphony Hall
1030 Broad Street

при співучасті солістів Київської - Львівської -
Одеської опер

та

Хору ДУМКА - Нью Йорк

Спонзор: УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ - Відділ Торонто
Міністерство КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
у співпраці з хором ДУМКА - Нью Йорк

Диригент: Євген Савчук

Думка

КВІТКИ ВСТУПУ ПРОДАЮТЬСЯ В НАСТУПНИХ МІСЦЯХ:

Phone information & ticket sale

Newark - "Dnipro" Gift Shop (201) 373-8783
New York —
"Arka" (212) 473-3550
"Surma" (212) 477-0729
Ticketmaster (201) 643-8009
Credit Card center (201) 507-8900
UNA (201) 451-2200
and at the door

ATTENTION NEW YORK!
BUS TRANSFERS from St. George Church, East 7th Street to SYMPHONY HALL in Newark and return will be provided at \$10.00 per person.
TICKETS on sale at ARKA and SURMA stores.

УВАГА НЬЮ ЙОРК!
Для переїзду з Нью Йорку, церква св. Юра, Схід 7-ма вулиця до SYMPHONY HALL в Ньюарку та поверну, замовлено автобус. Кошті переїзду 10.00 дол. від особи. Квитки можна набити в крамницях ARKA і SURMA.

GARAGE PARKING AVAILABLE FOR 1000 CARS.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашої улюбленої і найдорожчої
СЕСТРИ І ТЕТІ

св. п.
ЛЮБИ ЄДНАКОЇ

бувають відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в Україні, Польщі, Канаді, Англії і
в українській католицькій церкві св. Івана
Христителя в Ньюарку, Н. Дж.,

дня 9-го листопада 1992 р. о год. 7:45 ранку.

Сестра — ІРИНА ДЗЕДЗИК з родиною

RESERVE BY MAIL FROM UNA

TICKETS ORDER FORM DECEMBER 4, 1992

Location	Price each	No. of tickets	Total Price
Orchestra			\$25.00
Orchestra Circle			\$20.00
Mezzanine			\$20.00
Balcony			\$15.00
Grand total enclosed \$.....			

Check or Money Order payable to: **SCOPE TRAVEL INC.**

For Concert Ticket/s enclose coupon, payment, stamped, self-addressed return envelope

MAIL TO: UNA, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

PLEASE PRINT

Name

Street Address

City

State

Zip Code

Day Phone

Evening Phone

РОСІЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ІТАР—ТАСС повідомило, що новообраний Президент ЗСА Білл Клінтон стоїть на становищі, що ЗСА повинні підтримувати демократію в Росії, враховуючи, що такий курс відповідала інтересам З'єднаних Штатів Америки. „Я підтримуватиму прийняті недавно законні акти й договори, які допоможуть новим державам, що постали на руїні колишньої імперії СРСР, перейти від комунізму до демократії і вільної ринкової економіки“, — заявив Клінтон. З погляду національної оборони і поширення демократичних свобод в світі, неспокій викликають всі підозри на конфлікти, які не сприятимуть процесам закріплення демократії і вільної економіки в Росії, Україні й інших колишніх республіках СРСР.

ВЛОВА УБИТОГО В НЬО ЙОРКУ життєвого активіста і основника Життєвої оборонної ліги Меіра Кагане подала до суду скаргу на Готель „Мерріот“, який примушує на перехресті 48-ї вулиці і Лексингтон авеню, вимагаючи від власників готелю, багатовідомий доярів відшкодування за те, що вони не поділяли про забезпечення і дали можливість озброєним терористам протиставити до середини готелю. Меір Кагане був вбитий у фототелю, не вважаючи на те, що був оточений тисним кільцем своїх прихильників. В убивстві був обвинувачений арабський емігрант Саїд ель Носаїр, якого зловили прихильники Кагане і поліція, коли він намагався заховати після вбивства. Представники Готелю „Мерріот“ покинули відмовились від коментарів.

SELF RELIANCE (J.C.) FEDERAL CREDIT UNION

Provides wide range of financial services to its members:

- Savings, certificates of deposit
- No fee IRA and Checking Accounts
- Various types of loans
- Direct deposit of pension and Social Security benefits

Offers convenient business hours and competitive rates fully insured by the federal government.

Come to visit our office and become a member today.

Monday:	9 A.M. — 2 P.M.
Tuesday:	9 A.M. — 7 P.M.
Wednesday:	9 A.M. — 2 P.M.
Thursday:	9 A.M. — 2 P.M.
Friday:	9 A.M. — 7 P.M.
Saturday:	9 A.M. — 12 P.M.

558 Summit Avenue
Jersey City, N.J. 07306
(201) 795-4061

В Україні перевидано збірник про українських політв'язнів

Збірник Світової Ліги Українських Політичних В'язнів „В боротьбі за українську державу“ став гарячим на союській пропаганді, яка намагалася представити українських в'язнів змагання у фальшивому світлі та це у фашистських кольорах. Його перевидано також в Україні і перші примірники цієї особливо корисної книги появились на книжковій виставці „Форум“ в Києві. Книгу перевидала Львівська історико-просвітницька організація „Меморіал“ у Львівському видавничстві „Атлас“. Післяслово до другого видання написав проф. Євген Григорів, голова правління Львівського „Меморіалу“. Тут теж вміщено рецензію „В боротьбі за українську державу“ пера львівського публіциста Івана Грека. Головна управа Світової Ліги Українських Політичних

Н. Н.

EUROPE - OKSANA CHICAGO

Компанія „Oksana“ з Чикаго повідомляє своїх клієнтів, що у зв'язку з розширенням бізнесу та ахолом до міжнародної Американсько - Української корпорації „EUROPE INTL. TRADE ENTERPRISE“, усі оголошення будуть йти в імені компанії „Europe Enterprise“.

Корпорація „Europe Enterprise“ пропонує послуги:

- Висилка пакунок з різними товарами з дорученням до рук (Україна, Білорусь, Прибалтика, Росія).
- Ціна \$ 1.44 за фунт. Прямомасо паки через UPS.
- Готові харчові пакунки експресом.
- Доляри до вищезгаданих країн, Авта та інше.
- Переклад з східноєвропейських мов на англійську та навпаки.
- Візи, запрошення, квитки, консультації у справах еміграції.

НАЙКРАЩА ПОСЛУГА. НАЙШВИДША ДОСТАВА.
1045 N.Western Ave. Chicago, ILL 60622
Tel. (312) 489 - 9225 Fax. (312) 489 - 4203

Академія св. Юра

Академія св. Юра була заснована для українців мет рополітандій округи Великого Нью Йорку, на послуги тим українцям, що хочуть для своїх дітей не тільки доброго освіти, але також щоб їм пригладувати щоденно, що вони українці і щоб вони були горді з того.

Від часу свого заснування Академія св. Юра стала однією з найбільш визначених середніх шкіл Нью Йорку — строга дисципліна, визначна якість навчання, студенти зобов'язані брати особливо важкі предмети: дві чужі мови, чотири роки математики, природничі науки, історію, а також мистецтво й музику. В додатку, учні 12-ої класи мають можливість брати предмети акредитовані університетів — так як американську літературу, англійську літературу, композицію і реторіку, науку про уряд, калкулюс, історію на ви-

Н. Н.

ГУБЕРНАТОР АРКЕНСО Білл Клінтон, який виграє 3-го листопада президентські вибори і після запрошення 20-го січня 1993 року стане 42-м президентом ЗСА, прилюдно обіцяв і далі обіцяє змінити Америку, вважаючи, що він, маючи мандат народу, може міняти курс в економіці, політиці, оборонній системі тощо. Політичні аналітики кажуть, що під теперішню пору Клінтона підтримують його прихильники і майже усі демократичні сенатори й конгресмени. Однак лідер республіканської меншості в Сенаті Роберт Дол висловив сумнів чи владість односторонньо перевернути заплановані Клінтоном драстичні реформи. Б. Дол звернув увагу, що Президент-елект не отримав мандату від цілого народу, як це пробують просувати демократи.

Філія української фірми „ОКСАНА“ в Українському Народному Домі
90-96 Fleet Street
Jersey City, N.J. 07306
Понеділок та середа з 4-ї до 7-ї вечора
Лише наша філія відбирає Ваші пакунки від Вашої хати в любий інший час.
Залишайте повідомлення по тел. (201) 333-5376

Державностворі...

(Закінчення зі стор. 2)

Тому знову насувається питання, наскільки оправдані є майже триумфальні заяви нинішніх українських політиків, публіцистів і самого Президента Кравчука, що за незалежності України „не пролиють ані каплі крові“. Чи сильніша і тривкіша є держава здвинута спільним підйомом і боротьбою народу, чи постала завдяки догодним обставинам часу? Політичний лідер новоодобутої української держави бачив Франко на засадах демократизму — „на принципах західного поступу й соціальної справедливості“. Тому був він в орогом „націоналістичним“ і не досконалим провідником, а тривогою передбачав у тоталітарний устрій марксистсько-соціалістичної держави, коли „всюди сила держави налягла би стра-

Заочин...

(Закінчення зі стор. 2)

важно не з власної волі. Іх переселяли в Австро-Угорщину переважно з Галичини і частково із Закарпаття, починаючи від 1890 року. Стимули відомі, і усі імперії світу однаково боялись національної односторонності підлеглих.

Ставлення до переселенців з України на Балканах завжди було настороженим. Теперішні ж полі в колишній федеративній унітарній югославській державі — це одне свідчення того, яке може спотворити нормальне обличчя нації імперський синдром єдинодержавності. Тут великодержавні сербські політики завжди виявлялись „добрими“ учнями східнослов'янських єдинодержавців.

Хочу сподіватися, що крик відчаю, благає „робіть щось за нами і для нас“, боючись українців, по-милості, наразі, всі ті, кого вони стосуються: Президент, Кабінет Міністрів, Міністерство Закордонних Справ, Верховна Рада України, українські громадські організації в Україні й в усьому світі.

Робімо щось!
Насправді: робімо щось!

РОЗШУКИ

Сестра Катерина пошукує брата **БУРДУН МАТВІЯ (МАР'ЯН)**, нар. 1915 р. в с. Сквилих під Львовом. Він сам або тіх хто знав би щось про нього, прошу тел.: (914) 557-6911 після 7-ої год. веч.

ПІЯРІЙ КУРЦЕВА ГРИГОРІВНА

нар. 1928 р. в селі Тичківці, Україна, який живе тепер у Канаді, якого розшукує сестра **Жульєтте/Катерина Григорівна**, яка живе на Україні, її адреса: Чепельська обл. м. Копицьк пр. Слави, 7а 120

Ставдана Федор Іванівна, дочка Тетяни Мадан, пошукує дитининого брата **ПЕТРА ГЛУБИША ІВАНОВИЧА**. Хто знав би щось про нього або він сам, прошу писати: Україна м. Хоростів обл. Тернопільська р-н Гусятинський вул. Сичинського Федор Стефанів Іванівна

Власко Петро пошукує родича **ЖЯРКА АНДРІЯ ВОРОПОЛІВОВИЧА**, нар. 1924 р. Черкаський пов., київська обл., Корсунь, Чеченський р-н. Останній лист був 1958 р. із Сан Франциско. Хто б знав щось про нього або він сам, прошу писати: **Vlassiuk Peter N.** c/o Jim and Ann Mitchell 3219 Cedar Lane Lafayette, IN 47905 Tel. (317) 448-4546

Катерина Пастернак, пошукує батька свого роду. **КРЕТА СТЕП'ЯНА**, онка **ОПЕСКА І КАТЕРИНИ**, ур. 1920/21 р. в селі Печенія, Глинський р-н, Львівська обл., Україна. Хто знав би про нього або його родину, прошу писати: **Катерина Пастернак** м. Львів вул. Купальницька к. 117, кв. 96 Україна

ним тятарем на життя кожної чоловіка. Волі власної думки кожен чоловік мусів цезувати... Народна держава стала би величною народною тюрмою... („Що таке постуєт“)”. Як знаємо, історія потвердила Франкову далекорозвідність — модерні тоталітарні режимі — лілі і праві — Покинулись руїною.

Демократичний устрій не виключає талановитих політичних провідників, вибраних народним голосуванням для ведення державних справ. Зразком такого провідника у Франка є біблійний Мойсей в єдиний-єдиний поєм. Це ідейний, розумний, невпевнений безкорисної любові до свого народу муж, що відає за нього (народ) „весь свій вік, весь труд“. У бракові таких провідників, чи радше провідників-матеріальних „ціпок неспасної владі“ бачив Франко причину поволення свого народу. Ідеалізм, у переконанні Франка — це вичерпний революціонер, що кермує нацією, тримає її у творчій напрузі і є джерелом справжнього життя, а не матеріалістичного життя.

Після Франком духова революція перетворилась. Вже при кінці XIX століття провід політичного і суспільного життя галицьких українців перейшов у руки інтелектуальних ідеалістів і частково в Закарпаття, починаючи від 1890 року. Стимули відомі, і усі імперії світу однаково боялись національної односторонності підлеглих.

Ставлення до переселенців з України на Балканах завжди було настороженим. Теперішні ж полі в колишній федеративній унітарній югославській державі — це одне свідчення того, яке може спотворити нормальне обличчя нації імперський синдром єдинодержавності. Тут великодержавні сербські політики завжди виявлялись „добрими“ учнями східнослов'янських єдинодержавців.

Хочу сподіватися, що крик відчаю, благає „робіть щось за нами і для нас“, боючись українців, по-милості, наразі, всі ті, кого вони стосуються: Президент, Кабінет Міністрів, Міністерство Закордонних Справ, Верховна Рада України, українські громадські організації в Україні й в усьому світі.

Робімо щось!
Насправді: робімо щось!

МАЄМО НА СКЛАДІ КНИЖКИ

ЯРОСЛАВ ХОРОСТИЙ
РОМАН КОСТОК
СПОРТОВЕ ТОВАРИСТВО „УКРАЇНА“, ТОРОНТО (У 35-річчя)
Накладом Спортового Товариства „Україна“, Торонто, 1983 з друкарні Видавництва „Ківе“, сторін 42, ціна \$20.00. Мешкаючи степу Нью Джерсі зобов'язані з'ясувати ціна кожного замовлення.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

UKRAINE COMPANY
26-41st Avenue
Tel. (416) 473-3550
ВСІ ШКІПНІ КНИЖКИ ПРОСИМО ЗАМОВЛЯТИ в АРЦ. На складі книжки ВСІХ видавничств. Одержати на складі книжки за інформаційного замовлення.

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to: **Single Ukrainians** P.O. Box 24311 Phila., Pa. 19111

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Зарямств похоронки в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК, ОКОЛІЦЯХ
ПІС НАЙГРО — директор
Родина **ДМИТРИЙ**
Peter Jarema
129 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Цієї і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавдн Бучуку і перевезенням Тіла. Останній з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Shuyevan Avenue (near Stanley Ter.) UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222 (201) 375-5555

Приймається оголошення СЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі“



Адміністрація „Свободи“ запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святкові привітання у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдавший закрити світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святкового числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГолошень

1 цаль через 1 шпальту \$ 7.00	4 цали через 2 шпальти \$40.00
1 цаль через 2 шпальти \$10.00	5 цали через 2 шпальти \$50.00
2 цали через 2 шпальти \$20.00	6 цали через 2 шпальти \$60.00
3 цали через 2 шпальти \$30.00	та в інших розмірах.

ОГолошення ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем до 10-го грудня 1992 р.
за старим стилем до 17-го грудня 1992 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАНАЧУВАТИ на КОТРИ СЯТЯ. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скорше надішлють свої замовлення.

Зголошення святкових побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

“СВОБОДА”

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
В справі святкових оголошень до поодиноких осіб і підприємств адміністрація телефонувати не буде.

ПОШТА УКРАЇНИ

Повідомляє Про Першу Серію Стандартних Поштових Марок

“Г. Нарбуа”

ORDER FORM

STAMP DENOMINATION	50 BLUE	70 BROWN	1.00 DARK GREEN	2.00 PURPLE	5.00 DARK BLUE	10.00 RED	20.00 GREEN	50.00 DARK BROWN	TOTAL
SINGLE 50c EACH (1 STAMP) QUANTITY									
CORNER BLOCK \$1.50 EACH (4 STAMPS) QUANTITY									
PANE \$25.00 EACH (100 STAMPS) QUANTITY									

Please include cheque with order. No C.O.D.'s. Send original or copy of order form.

FROM: (Please Print) _____

Name: _____

Address: _____

City: _____ Prov./State: _____ Code: _____

SEND TO: Canadian Bank Note Company, Limited
Ukrainian Philatelic Division
145 Richmond Road
Ottawa, Ontario
K1Z 1A1

SVO Shipping & Handling \$5.00

TOTAL _____

YOUR PURCHASE OF THESE STAMPS SUPPORTS UKRAINE POST

Професійно зроблений документальний фільм про визволення з'ямаків українського народу. (англійською мовою, 62 хв. VHS, кольоровий)

Автор і продюсер **Люба Дмитрик**



ТРЕТІЙ ШЛЯХ
ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Придбайте копію тих зворушливих, історичних моментів національного і політичного відродження України!

\$35.00 (лас порт \$4.50)
Замовлення в ЗСА безкоштовним телефоном: **1-800-383-9100**
В Канаді: (416) 960-3424 (в день.) (416) 628-5849 (веч.)
Zelen Kien P.O. 836 Santa Monica, CA 90406-0636 (310) 269-8282